

ข้อหารือธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM Bank)
เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ที่	ประเด็นข้อหารือ	คำชี้แจง	ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๑.	ธุรกรรมการเบิกเงินกู้ และรับชำระเงินกู้ระยะยาว ๑.๑ ลูกคามีวงเงินกู้กับธนาคาร ในขั้นตอนการเบิกเงินกู้ธนาคารดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีของลูกค้าที่มีกับธนาคาร โอนผ่านระบบบาทเน็ตหรือโอนเป็นเงินสดต่างประเทศเข้าบัญชีให้ลูกค้า หรือบุคคลที่สามตามคำสั่งของลูกค้าที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารอื่น ธนาคารต้องตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดในทุกขั้นตอน หรือทุกครั้งที่ลูกค้ารับเงินโอนหรือไม่	ตอบ กรณีที่ธนาคารโอนเงินให้ลูกค้า (ให้กู้) หากเป็นบัญชีของลูกค้าในธนาคารผู้โอนเอง อาจไม่จำเป็นต้องตรวจสอบรายชื่อ เนื่องจากตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ ธนาคารต้องตรวจสอบรายชื่อลูกค้าของตนอย่างสม่ำเสมออยู่แล้ว แต่ธนาคารต้องมีความมั่นใจว่ามีการตรวจสอบรายชื่อลูกค้าเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งก็เป็นดุลพินิจของธนาคาร กรณีเดียวกันนี้ หากโอนเข้าบัญชีของลูกค้าซึ่งเป็นบัญชีต่างธนาคาร หรือโอนเข้าบัญชีลูกค้าในต่างประเทศ หรือโดยเฉพาะบุคคลที่สามเป็นผู้รับโอน ธนาคารจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลลูกค้าหรือบุคคลที่สามกับรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดอย่างเคร่งครัด เพราะถือว่า เป็นการนำเงินออกนอกระบบของธนาคาร ควรปฏิบัติอย่างเข้มงวด ป้องกันในกรณีที่รายชื่อผู้ถูกกำหนดอาจมีการปรับเปลี่ยนขณะส่งเงินออก ซึ่งอาจมีโอกาให้ธนาคารฝ่าฝืน พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๕๖ ได้	ระเบียบฯ ว่าด้วยการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงการกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใด เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๓ (๒) และ (๓)

	๑.๒ ในขั้นตอนการรับชำระคืนเงินกู้ของธนาคาร โดยการตัดบัญชีลูกค้ำที่มีอยู่กับธนาคาร ลูกค้ำโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ต ซึ่งชื่อผู้โอนเป็นลูกค้ำเอง หรือเป็นบุคคลอื่น หรือเป็นการโอนจากต่างประเทศโดยลูกค้ำ หรือบุคคลอื่น ธนาคารต้องตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดใน ลูกค้ำหรือบุคคลอื่น ผู้โอนเงินอย่างไรบ้าง	ตอบ ๑). กรณีรับโอนเงินมาจากหรือไปยังบัญชีต่างธนาคาร/ต่างประเทศ จากลูกค้ำเอง ให้นำหลักการจากคำตอบข้อ ๑.๑ มาพิจารณาปรับได้ในลักษณะเดียวกัน ๒). กรณีรับโอนเงินมาจากหรือไปยังบัญชีต่างธนาคาร/ต่างประเทศ หรือจากบุคคลที่สาม จำเป็นต้องตรวจอย่างเคร่งครัด)	
๒.	ธุรกรรมการเบิกเงินกู้ และรับชำระเงินกู้สินเชื่อเพื่อการส่งออก ลูกค้ำมีวงเงินสินเชื่อเพื่อการส่งออกกับธนาคาร ในขั้นตอนการเบิกเงินกู้จากธนาคาร ลูกค้ำจะนำเอกสารส่งออก เช่น PO Contract, INVOICE, L/C มาเบิกเงินกู้จากธนาคาร ธนาคารจะจ่ายเงินกู้โดยการโอนเงินเข้าบัญชีลูกค้ำที่เปิดไว้กับธนาคาร โอนผ่านระบบบาทเน็ต หรือโอนเป็นเงินสกุลต่างประเทศเข้าบัญชีลูกค้ำหรือบุคคลที่สามตามคำสั่งของลูกค้ำที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารอื่น ธนาคารต้องตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดขั้นตอนใดบ้าง	ตอบ กรณีดังกล่าวธนาคารต้องตรวจสอบลูกค้ำธนาคารว่าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ และหากธนาคารจะต้องโอนเงินเข้าบัญชีของบุคคลที่สามตามคำสั่งของลูกค้ำ ธนาคารก็ต้องตรวจสอบบัญชีรายชื่อบุคคลที่สามนั้นด้วย โดยต้องดำเนินการก่อนที่จะมีการโอนเงินเข้าบัญชีตามคำสั่งของลูกค้ำ เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลที่สามมิได้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดด้วย เพราะหากลูกค้ำ หรือบุคคลที่สามดังกล่าวเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ธนาคารจะต้องดำเนินการระงับการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน การปฏิเสธการทำธุรกรรมดังกล่าวทันที ตามที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายกำหนดไว้ใน มาตรา ๖ (๑) แล้วรายงานให้สำนักงานทราบต่อไป	กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ม. ๖ (๑) ประกอบกฎกระทรวง การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๕ (๒)

๓	ธุรกรรมการเรียกเก็บเงินตามตัวสินค้าส่งออก ลูกค้านำเอกสารส่งออกมาใช้บริการธนาคารในการส่งเอกสารไปเรียกเก็บจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ธนาคารจะส่งเอกสารผ่านธนาคารผู้ซื้อ ผู้ซื้อโอนเงินผ่านธนาคารผู้ซื้อมายังธนาคารเพื่อโอนเงินค่าสินค้าให้กับลูกค้า โดยการโอนเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้า หรือโอนผ่านระบบบาทเน็ตให้กับลูกค้า หรือบุคคลที่สามตามที่ลูกค้าแจ้ง ธนาคารต้องตรวจสอบรายชื่อลูกค้า ธนาคารผู้ซื้อและผู้ซื้อด้วยกันหรือไม่ เนื่องจากผู้ซื้อมิใช่ลูกค้าของธนาคาร	ตอบ กรณีนี้ ให้พิจารณานำหลักการในข้อ ๑.๑ และ ๑.๒ มาปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน	กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ม. ๖ (๑) ประกอบกฎกระทรวง การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๕ (๒)
๔	ธุรกรรมการรับประกันการส่งออก มีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้ ลูกค้าผู้เอาประกันภัยจะมาขอวงเงินรับประกันการส่งออกจากธนาคาร โดยการนำรายชื่อผู้ซื้อในต่างประเทศและธนาคารของผู้ซื้อมาให้ธนาคารวิเคราะห์ ธนาคารจะอนุมัติวงเงินรับประกันการส่งออกให้แก่ลูกค้า และอนุมัติวงเงินของผู้ซื้อแต่ละราย และวงเงินธนาคารผู้ซื้อในต่างประเทศ เมื่อลูกค้าผู้เอาประกันได้รับอนุมัติวงเงินแล้ว จะมีการแจ้งการส่งออกกับธนาคารว่ามีการสั่งซื้อรายใดบ้าง ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ หากผู้ซื้อรายใดไม่ชำระค่าสินค้า ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขกรมธรรม์รับประกันการส่งออก ธนาคารจะจ่ายค่าสินไหมให้กับผู้เอาประกันตามอัตราที่กำหนด ธนาคารต้องตรวจสอบลูกค้า ผู้ซื้อทุกราย ธนาคารผู้ซื้อ หรือไม่ และตรวจสอบในขั้นตอนใดบ้าง	ตอบ โดยหลักการตามกฎหมาย ธนาคารต้องตรวจสอบผู้ซื้อและธนาคารผู้ซื้อก่อนชำระเงินหรือจ่ายเงินประกัน (ตรวจสอบก่อนส่งคำสั่งโอนเงิน หรือรับคำสั่งโอน) แต่เพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารเอง แม้การรับประกันจะยังไม่มีชำระเงินในขั้นต้น (หรืออาจไม่มีการชำระเลยหากไม่มีการผิดสัญญา) ธนาคารก็ควรตรวจสอบข้อมูลผู้ซื้อและธนาคารผู้ซื้อตั้งแต่ขั้นตอนก่อนรับประกัน เพื่อจะได้มีต้องมีความข้องเกี่ยวใดๆ ในภายหลัง หากตรวจพบว่าผู้ซื้อ/ธนาคารผู้ซื้อ มีความเสี่ยงสูงอย่างร้ายแรงหรือตรงกับรายชื่อผู้ถูกกำหนด	- กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย - ระเบียบฯ ว่าด้วยการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงการกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖

๕.	ธุรกรรมอื่นๆ - การขายหรือให้เช่าทรัพย์สินรอการขายของธนาคาร - การที่ธนาคารไปเช่าทรัพย์สินของบุคคลภายนอก - การว่าจ้างบริษัทภายนอกเพื่อมาให้บริการต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจของธนาคาร - ธนาคารบริจาคเงินให้แก่องค์กรต่างๆ ธนาคารต้องดำเนินการตรวจสอบบุคคลที่ถูกกำหนดอย่างไรบ้าง	ตอบ โดยหลักการการบริหารความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๕๖ ให้นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินมาใช้(ดูระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยง การกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใด เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๕๖) ดังนั้น หากพิจารณาอย่างเคร่งครัด จะเห็นว่า ต้องตรวจสอบกับลูกค้าและผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า กล่าวคือหากเป็นกรณีที่ธนาคารสามารถตรวจสอบข้อมูลคู่สัญญาของธนาคารเอง กับรายชื่อผู้ถูกกำหนดในทุกกรณีได้ ก็จะเป็นประโยชน์ในการแจ้งต่อสำนักงานฯ และป้องกันมิให้ธนาคารเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางการเงินของการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยง การกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใด เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๕๖